

**DEN
KULTURELLE
SKOLESEKKEN**

PLAN FOR VERDAL KOMMUNE 2009 - 2012

"Oppfostringen skal gi elevene lyst på livet, mot til å gå løs på det og ønske om å bruke og utvikle videre det de lærer."¹

DEN
KULTURELLE
SKOLESEKKEN

PLAN FOR VERDAL KOMMUNE

Innledning.....	3
Visjon	3
Målsetting.....	3
Bakgrunn	3
Nasjonalt nivå.....	3
Regionalt nivå	4
Kommunalt nivå.....	5
Årsplaner	5
Sentrale tilbud	6
Lokale tilbud	6
Lokal organisering.....	6
Arbeidsutvalget for DKS.....	7
Koordinator	7
Kulturkontakt	7
Skolekontakt.....	7
Kompetanseheving	8
Økonomiplan (2009 - 2012).....	8
Kommentarer til økonomiplan	8
Tilskudd/inntekter:	8
Kostnader	8
Tiltak og budsjett.....	9
Evalueringsrutiner/justeringsbehov.....	10
Hva skal evalueres?.....	10
Evalueringsrutiner	10

Framsidedilde: Solveig Otlo

Øvrige bilder og tegninger: velvilligst Iben Sandemose (fra ”Kommer dere **NÅ?**”)

INNLEDNING

VISJON

Den kulturelle skolesekken skal bidra til økende interesse, kunnskap og aktivitet innen kunst og kultur blant barn og unge i Verdal Kommune.

MÅLSETTING

1. Alle grunnskoleelever skal få oppleve kunst og kultur av høy kvalitet innen ulike uttrykk.
2. Elevene skal gjennom egen aktivitet oppleve skaperglede og utvikle kreativitet.
3. Elever og ansatte i skoleverket skal få større forståelse for kunstens og kulturens betydning for allmenndanning.
4. DKS skal bidra til å øke samarbeidet mellom skolene, det lokale kulturliv og integrere kommunens internasjonale kulturmiljø.
5. Lærere i grunnskolen og kulturskolen skal gis muligheter til kompetanseheving innen kulturfaglige områder og skal også kunne brukes som ressurs innen DKS.

BAKGRUNN

NASJONALT NIVÅ

Den kulturelle skolesekken (DKS) er et samarbeid mellom Kultur- og kirkedepartementet (KKD) og Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD).

STORTINGSMELDING NR. 8 (2007 – 2008) – KULTURELL SKOLESEKK FOR FRAMTIDA.

Utpå høsten 2007 kom Stortingsmelding nr. 8 (2007 – 2008) – Kulturell skolesekk for framtida, med følgende målsetting:

Den kulturelle skolesekken er ei nasjonal satsing der kultur- og opplæringssektoren samarbeider om å medvirke til at elever i skulen får oppleve, kan gjøre seg kjende med og utvikle forståing for profesjonelle kunst- og kulturuttrykk av alle slag.²

Og:

Den kulturelle skolesekken skal utformast og uavlateleg vurderast ut frå eit sett med prinsipp for ordninga:

Varig ordning

For alle elevar

Realisere mål i læreplanverket

Høg kvalitet

Kulturelt mangfold
Breidde
Regularitet
Samarbeid kultur – skule
Rollefordeling kultur – skule
*Lokal forankring og eigarskap*³

LÆREPLANEN FOR KUNNSKAPSLØFTET, JUNI 2006

I læreplanverket for Kunnskapsløftet står det bl.a. følgende i generell del: ”Elevene må utvikle gleden ved det vakre både i møte med kunstneriske uttrykk og ved å utforske og utfolde egne skapende krefter.” Videre: ”I møtet med skapende kunst kan en rykkes ut av vaneforestillinger, utfordres i anskuelser og få opplevelser som sporer til kritisk gjennomgang av gjengse oppfatninger og til brudd med gamle former.”⁴

”Opplæringen har en rekke tilsynelatende motstridende formål:

- å gi sterke opplevelser ved de fremste menneskelige ytelser slik vi kjenner dem fra litteratur og kunst, fra arbeid, handling og forskning – og gi hver enkelt sjansen til å oppdage og utvikle de kimer som ligger i egne anlegg”⁵

SKAPENDE LÆRING – STRATEGI FOR KUNST OG KULTUR I OPPLÆRINGEN 2007 – 2010

Strategiplanen ”Skapende læring – strategi for kunst og kultur i opplæringen 2007 – 2010” har som mål å ”Utvikle kunst- og kulturfaglig, estetisk og skapende kompetanse hos barn, elever og ansatte i barnehage, grunnopplæring og høyere utdanning.”⁶ Den kulturelle skolesekken er viktig i dette arbeidet og nevnes i fire av de ni tiltakene rettet mot grunnopplæringen. Det første tiltaket rettet mot grunnopplæringen er Tiltak 9: ”Arbeidet med Den kulturelle skolesekken skal inngå i skolens faglige virksomhet og bidra til å realisere skolens læringsmål.”⁷

REGIONALT NIVÅ

I Partnerskapsavtalen med kommunene forplikter Nord-Trøndelag fylkeskommune seg i forskjellige områder:

- Abonnementsordning
  - Tilbud til elevene
  - Programslipp
  - Oppdatert program på hjemmesiden

- Møter
  - Dialog-møte, bestillingsmøte, evalueringsmøte,
  - Nettverkssamling
  - Kompetanseheving og nettverkssamling for lærere innen et fagområde
- Organisering
- Dataverktøy

KOMMUNALT NIVÅ

På kommunalt nivå vil samarbeid mellom ulike aktører (skoler, bibliotek, lokale kunstnere, fremmedkulturelle m.fl.) og samordning av kulturtilbudene være hovedforutsetningene dersom vi skal lykkes med å styrke kunst- og kulturformidlinga i kommunen. Likedan vil DKS kunne være en viktig katalysator i arbeidet med å styrke kompetansen innen kunst og kultur.

KOMMUNAL PLAN FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN 2004 - 2008

I Verdal kommune har den kulturelle skolesekken legitimitet i ”Den kulturelle skolesekken, plan for Verdal kommune”. Denne planen innholdt bl.a. en økonomiplan for 2004 – 2008.

Videre er det inngått en partnerskapsavtale med Nord-Trøndelag fylke.

Videre vil denne planen ha hjemmel i ”KOMMUNEDELPLAN KULTUR” og ”KOMMUNEDELPLAN OPPVEKST” i det nye planverket for Verdal og Levanger kommuner.

ÅRSPLANER

I tråd med pålegg fra fylkeskommunen utarbeides det årsplaner for DKS Verdal. Planene inneholder en oversikt over regionale og lokale produksjoner og tiltak. Videre inneholder også planene tiltak for kompetanseheving rettet mot lærere.

Den kulturelle skolesekken i Verdal skal gi tilbud innen følgende seks kategorier:

1. Visuelle uttrykk
2. Litteratur
3. Musikk
4. Kulturarv
5. Scenekunst
6. På tvers

Alle klassetrinn skal ha kulturtilbud fra minst tre ulike kategorier hvert skoleår og alle seks kategoriene skal være representert på småtrinn, mellomtrinn og ungdomstrinn.

Det er viktig at årsplanen for DKS på et tidlig tidspunkt er oversiktlig og forutsigbar, dermed vil DKS kunne innarbeides i skolens og trinnets årsplan. Videre at det finnes gode rutiner, slik at hvert enkelt tiltak hele tiden vil kunne forbedres.

SENTRALE TILBUD

Verdal kommune har en partnerskapsavtale med fylket. I henhold til

Partnerskapsavtalen skal Verdal kommune betale en bestemt pris pr elev for en bestemt type produksjon. Fylket har avtaler med Nord-Trøndelag Teater, Musikk i Nord-Trøndelag, Stiklestadmuséene og Namdalsmuséet, Fylkesgalleriet og Fylkesbibliotekaren om produksjoner. Dette skal sikre gode produksjoner til en grei pris. I 2007 var prisen kr 19,- pr elev pr år for produksjoner fra MiNT. For de øvrige produksjonene betales kr 21,- pr elev pr år.

LOKALE TILBUD

I tillegg til de tilbud vi kjøper via DKS-Trøndelag, bestiller og kjøper Verdal kommune produksjoner av frittstående aktører, dette er både institusjoner og privatpersoner. Det prioriteres produksjoner som går på kulturarv og dans, hvor tilbudet fra DKS-Trøndelag er svakt. Et samarbeid med omkringliggende kommuner er naturlig i denne sammenhengen. DKS-Verdal inviterer årlig til møter mellom Arbeidsutvalget for Den kulturelle skolesekken og kulturinstitusjoner og profesjonelle aktører for å samarbeide om utvikling av innholdet i den lokale kulturelle skolesekken.

LOKAL ORGANISERING

Den kulturelle skolesekken er organisert med en koordinator i hver kommune og kulturkontakter ved skolene. I Verdal er oppgavene som koordinator lagt til kulturtjenesten hvor det er rektor ved kulturskolen som løser fleste oppgavene. I skrivende stund er det

kulturkontakter ved alle grunnskoler i Verdal. Volden skole og Vuku oppvekstsenter deler kulturkontakt.

I tillegg er det i Verdal opprettet et arbeidsutvalg bestående av koordinator, en kulturkontakt fra hvert oppvekstområde og virksomhetsleder kultur.

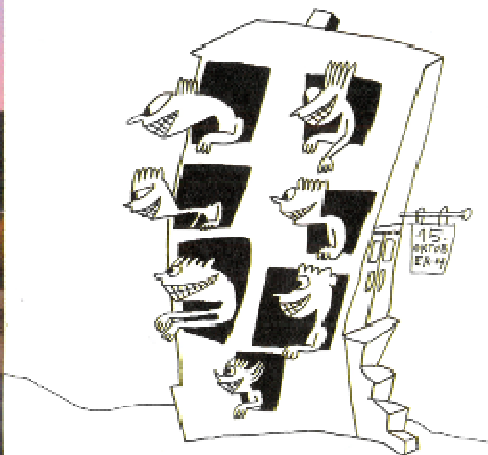
ARBEIDSUTVALGET FOR DKS

Arbeidsutvalget for DKS i Verdal, tar beslutninger om DKS-tilbudet til alle skolene i Verdal og legger planer for DKS. Arbeidsutvalget kan delegere oppgaver til koordinatoren.

KOORDINATOR

Koordinator har et ansvar for å samle kulturkontaktene til nødvendige møter. Han/hun er også bindeleddet mellom kommunen og fylkets DKS-koordinatorer. Videre har han/hun ansvaret for de lokale tilbudene. Koordinatoren skal forholde seg til budsjettet som er lagt for DKS i Verdal.

OPTIMISTISK TURVÉSTART, STØREN SKOLE • 30 ELEVER

DA JEG STÅ MED FRYNSETE SJEL OG STIVT SMIL VED BUNNEN AV **REGNBUE** TEMKTE JEG AT DETTE MÅ BLI BRÅ! OG STØREN SKOLE VAR SLETT IKKE VERST! HYGGELIG VAR DET SELVOM FØLELSEN AV Å OVERRUMPLE DEM MURRET I BAKGRUNNEN.

KULTURKONTAKT

Det finnes kulturkontakter ved alle grunnskolene. Denne har som oppgave å være kontaktperson for koordinatoren og aktørene/leverandørene på den ene side og grunnskolen på den annen side.

Kulturkontakten eller en annen ved skolen tilrettelegger forholdene for produksjonen som kommer til skolen.

Kulturkontakten har også et ansvar for å få evaluert de produksjonene som besøker skolen.

SKOLEKONTAKT

Ved alle skoler er det en kontaktperson som har som oppgave å ta i mot turnéene og å gjøre tiltakene kjent for kollegiet ved skolen. Vedkommende er bindeleddet mellom

kulturkontakten og skolen på de skoler hvor det ikke er kulturkontakt. Der hvor det er kulturkontakt er det naturlig at oppgavene til skolekontakten løses av kulturkontakten.

KOMPETANSEHEVING

Det er et ønske om kompetanseheving. Dette søkes løst i samarbeid med andre kommuner som også har dette behovet, og med grunnskolene i Verdal og Verdal kulturskole.

Det er behov for kompetansemidler, som er et kommunalt ansvar. Kompetanseheving for lærere er i første rekke et skoleanliggende. Det er derfor viktig at kulturfag ligger inne i skolenes kompetansehevingsplaner. Samtidig vil det faktum fylket har forpliktet seg til å ha møter og kompetansehevingskurs for lærere og at det i DKS-budsjettet finnes midler til kompetanseheving, være insitament for kompetanseheving innen fagområdene.

ØKONOMIPLAN (2009 - 2012)

KOMMENTARER TIL ØKONOMIPLAN

TILSKUDD/INTEKTER:

Det finnes en ekstern inntekt til DKS: Spillemidler fordelt av fylkeskultursjefen. Dette tilskuddet har nok nådd toppen, snaue kr 250.000,- og kan kun brukes til kjøp av produksjoner / dekning av reiseutgifter for elever til DKS-arrangement.. Øvrige utgifter må dekkes gjennom andre tilskudd eller ved kommunale midler.

KOSTNADER

Den kulturelle skolesekken blir stadig mer omfattende og det er grunn til å se på avtalene som kulturkontaktene har med oppvekstområdene. I utgangspunktet var det fem kulturkontakter – en fra hvert oppvekstområde – som hver skulle kjøpes fri i totalt 20 timer. Det har den siste tiden vært ni kulturkontakter. Det er uklart hvorvidt alle kjøpes fri eller gjør dette mot et funksjonstillegg. Lokale avtaler gir også ulik praksis. Det finnes også en koordinator.

Koordinatoren har en 15 prosents ressurs.

Arbeidsdelingen skal være slik:

- En kommunal KOORDINATOR som har det overordnede ansvar for DKS i kommunen – økonomisk så vel som praktisk. Vedkommende representerer kommunen på møter med DKS-administrasjonen i fylket. Koordinator har også et ansvar for at sentrale produksjoner er kjent på de enkelte skoler og leder arbeidet i Arbeidsutvalget for DKS. Det er et utviklingstrekk som har innflytelse på den ressursen som brukes til administrasjon av DKS: På bakgrunn av krav fra Departementet må arbeidet med

planer og rapporter for DKS inn i fastere former. Dette innebærer merarbeid på DKS-administrasjonen i kommunen – stillingshjemmelen til DKS-administrasjon bør økes til 20 %.

- En KULTURKONTAKT fra hvert oppvekstområde deltar i Arbeidsutvalget for DKS i Verdal. Disse har sammen med koordinator ansvar for årsprogrammet og ansvar for at opplysningene som finnes innen DKS-systemet om skolene, til en hver tid er oppdatert. Kulturkontaktene frikjøpes fra 30 minutters undervisning pr uke.
- Ved hver skole skal det finnes en SKOLEKONTAKT som ønsker produksjonene velkommen og legger forholdene til rette. Dette kompenseres innen den bundne arbeidstiden i den størrelsesorden som man blir enige om ved den enkelte skole.

Det er inngått en Partnerskapsavtale med Nord-Trøndelag fylke for perioden 2006 – 2009. Her binder kommunen seg til en abonnementsordning og betaler pr elev pr år. De øvrige innkjøpene som gjøres, reguleres av hvor mye som bevilges.

TILTAK OG BUDSJETT

Utgiftene til produksjoner er fordelt på Fylkesabonnement og Kommunale prosjekt. Det vi mottar i støtte fra fylkeskultursjefen skal balansere med det vi har av skyssutgifter og kommunale prosjekt. Fylkesabonnement skal dekkes av kommunens egne midler.

For at eksisterende tilbud til elever skal bestå og samtidig få til en kvalitetssikring og kvalitetsheving av tilbudet til elevene, må utgiftene til kulturkontakter (a), administrasjon (b), og kompetanseheving (c) økes uten at postene til fylkesabonnement, kommunale prosjekt og skyssutgifter reduseres. I budsjettet er også utgiftene til kulturkontaktene lagt inn, noe som ikke er gjort tidligere. En økning i administrasjonen av DKS til 20 % og en kompensasjon til oppvekstsområdenes kulturkontakter er lagt inn.

	2009	2010	2011	2012
Fylkesabonnement	90 000	90 000	90 000	90 000
Kommunale prosj	175 000	175 000	175 000	175 000
Skyss	75 000	75 000	75 000	70 000
Kulturkontakter - (a)	71 801	71 801	71 801	71 801
Koordinator/adm - (b)	114 882	114 882	114 882	114 882
Kompetanseutv - (c)	15 000	15 000	15 000	15 000
Sum utgifter	541 683	541 683	541 683	536 683
Tilskudd fra fylket	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
nettoutgifter	291 683	291 683	291 683	286 683

Et budsjett uten denne økningen og tilføyelsen har utgifter på kr 426.000,-. Dette samsvarer godt med utgiftene som vi hadde i tidligere periode (kr. 422.000,- i 2008).

	2009
Fylkesabonnement	90 000
Kommunale prosj	175 000
Skyss	75 000
Kulturkontakter - (a)	0
Koordinator/adm - (b)	86 162
Kompetanseutv - (c)	0
Sum utgifter	426 162
Tilskudd fra fylket	-250 000
nettoutgifter	176 162

EVALUERINGSRUTINER/JUSTERINGSBEHOV

Innholdet i årsplanen vil nødvendigvis måtte justeres hvert år (skyldes bl.a. ulike tilbud fra fylket og de lokale kunstnere og kulturarbeidere fra år til år). Likevel vil vi forsøke å ivareta en viss kontinuitet ved at flere av aktivitetene (særlig de lokale) vil gå over flere år (for eksempel Kulturarv-tilbudene fra Stiklestad Nasjonale Kultursenter).

HVA SKAL EVALUERES?

1. Innhold
2. Måloppnåelse
3. Økonomi
4. Praktisk gjennomføring

EVALUERINGSRUTINER

1. **Produksjonene** evalueres fortløpende av de skolene som har hatt besøk. Det kan være elever eller lærere eller begge

som evaluerer produksjonen. Tilbakemeldingen sendes til fylket (fylkets produksjoner) og til kommunens koordinator (lokale produksjoner).

2. **Årsplanen** bør evalueres hvert år ut fra tilbakemeldinger elevene og lærerne gir. Evalueringen skal ta for seg det samlede tilbudet og bl.a. stille følgende spørsmål: Når vi målet om god kvalitet og bredde på tilbudet? Det er DKS-gruppa som skal gjøre den endelige evalueringen av årsplanen.

Men neste gang... DA skriver vi et brev til hver skole i GOD TID før vi kommer. For å fortelle om hva vi skal gjøre. Hvilke temaer. Hvilke bøker. Da tror jeg utvetykelig av skolesekken kan bli enda bedre, for begge parter.

PS. TROND BLE IKKE TYNNERE
... MEN VI FIKK NY KOFFERT!

Hen Sandemøse

---

¹ Læreplan for grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring, generell del, *Det skapende mennesket*, s21

² St.meld. nr 8 (2007 – 2008) Kulturell skulesekk for framtida, 3.1. Presisering av mål og prinsipp, s 22

³ St.meld. nr 8 (2007 – 2008) Kulturell skulesekk for framtida, 3.1. Presisering av mål og prinsipp, s 22

⁴ Læreplan for grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring, generell del, *Det skapende mennesket*, s 23

⁵ Læreplan for grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring, generell del, *Det integrerte mennesket*, ss 49 og 50

⁶ Strategiplanen ”Skapende læring – strategi for kunst og kultur i opplæringen 2007 – 2010”, s 10

⁷ Strategiplanen ”Skapende læring – strategi for kunst og kultur i opplæringen 2007 – 2010! s 39